

Hlavou zed' neprorazíš

Je zvláštní, že si to každý několikrát za život vyzkouší, i když výsledek je obvykle nevalný a ve většině případů i odhadnutelný předem. Je to prostě něco, co patří k dospělosti a našemu egu, nutková myšlenka, že když to nevyzkoušíme, celý život budeme bojovat s pocitem, že by se nám to bývalo podařilo nebo by se minimálně udrolil kus omítky a vypadla cihla. Někdy tou pomyslnou zdí mohou být naše možnosti a kompetence, někdy spleť zákonů a interních předpisů, ale může se stát, že se v realitě octneme v takových podmínkách, že se nám na hlavu může něco hodit doopravdy.

Pro tyto případy máme legislativu, která zaměstnavatele přímo nabádá k řádnému vybavení zaměstnanců OOPP, a dokonce v nařízení vlády č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků je pro tyto případy nejen uvedena pomocná tabulka pro vyhledání konkrétních rizik (příloha č. 1), ale také hned v příloze č. 2 je výčet druhů OOPP pro ochranu hlavy, jakými jsou ochranné přilby, ochrany proti skalpování a ochranné pokrývky hlavy a v příloze č. 3 jsou jednoznačně vyjmenovány práce a činnosti, které vyžadují poskytování ochranných prostředků, m. j. právě ochranu hlavy a lebky. Vezmeme-li v úvahu pracoviště, na kterých se naši členové pohybují, jde především o práce na staveništi, práce spojené s údržbou, opravami a modernizací ocelových mostů, stožárů, věží, práce spojené s údržbou a opravami v jámách, výkopech, šachtách a tunelech, práce v blízkosti zdvihacích zařízení, jeřábů a dopravníků, práce na kontejnerech, strojním zařízení, při posouvání železničních vagonů, těžba dříví, manipulaci s kulatinou a obsluha zakladačů a vysokozdvíhých vozíků.

Jistým zklamáním při hledání zajímavostí pro tento článek bylo nalezení negace mýtu o tom, že nejvíce tepla uniká skrz hlavu, kterému věříme téměř všichni, naše matky a manželky obzvláště. Zásadní vliv prý mělo chybné nastavení parametrů výzkumu americké armády v 50. letech minulého století při výzkumu o působení chladného počasí na vojáky. Vědeckou pravdou však je, že žádná část těla nemá při udržení tepla větší důležitost než jiná...

Co by vás však mohlo z pracovního hlediska zajímat, je to, že přidělit správnou ochranu hlavy je umění vzhledem k velkému výběru v sortimentu ochranných přileb a konkrétních rizik, pro které jsou svými parametry určeny. Mezi základní vlastnosti přileb patří např. ochrana proti nárazu, tlumení nárazu, odolnost proti průrazu, plameni a odolnost upevnění na hlavě. Přilby mohou mít i další důležité vlastnosti, jakými jsou odolnost proti nízkým a vysokým teplotám, sálavému teplu, elektrické vlastnosti a odolnost proti postřiku roztaveným kovem.

Důležité parametry ochranné přilby se tedy musí vybírat s ohledem na rizika práce, a ne pouze podle ekonomických ukazatelů – výběr by měl zajistit někdo, kdo se profesně zabývá oblastí BOZP. Nezapomeňte, že podle výše uvedeného nařízení vlády, § 3 odst. 3 je používání ochranných prostředků více zaměstnanci možné pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosnými chorobami a zaměstnavatel musí též zajistit systém včasné výměny ochranných přileb s ohledem na to, že dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 104 odst. 4 je povinen udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu a ochranné přilby mají různé délky vynášecí doby. Co je pro vás neméně důležité – na zaměstnance, který při pracovním úrazu bude mít na hlavě *prošlou* přilbu může být pohlíženo, jako by ji vůbec neměl.

Ale pozor, žádná z průmyslových ochranných přileb, a dokonce ani přilba horolezecká, nejsou zkoušeny pro případ pádu pracovníka na hlavu. Proto buďte opatrní, včas si vzpomeňte, co vám v mládí říkali rodiče a neskákejte do věcí bezhlavě a po hlavě...

Dana Žáková, oddělení BOZP